

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 877/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou SLÚKA a partneri, s. r. o., Hviezdoslavova 41, Spišská Nová Ves, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Slúka, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 NcC 50/2016 a jeho prípisom z 18. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní

vedenom pod sp. zn. 4 NcC 50/2016 a jeho prípisom z 18. júna 2016. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 20. októbra 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v postavení žalobcu v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 27/2014 (o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov) v podaní z 23. júna 2016 namietol zaujatosť konajúcej zákonnej sudkyne, pričom vymedzil viaceré dôvody možných pochybností o jej nezaujatosti. Okresný súd na námietku prihliadol a predložil ju nadriadenému krajskému súdu na rozhodnutie. Krajský súd prípisom č. k. 4 NcC 50/2016-227 z 18. júna 2016 (ide zrejme o nesprávny dátum, keďže námietka zaujatosti je z 23. júna 2016, pozn.) rozhodol procesne tak, že vrátil spis okresnému súdu s tým, že o námietke zaujatosti sťažovateľa meritórne nerozhodol. Uviedol totiž, že v námietke zaujatosti sa uvádzajú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu pri vedení konania, čo zo zákona nie je dôvodom na vylúčenie sudcu, kedy súd na námietku neprihliada a vec nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke nepredkladá.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd ako nadriadený súd bezdôvodne meritórne nerozhodol o jeho námietke zaujatosti. Krajský súd sa svojím procesným rozhodnutím (vyplývajúcim z jeho prípisu) postavil de facto do roly súdu prvej inštancie, čo je v zjavnom rozpore so zákonom, keďže takýto postup mu Civilný sporový poriadok neumožňuje. Podľa presvedčenia sťažovateľa je v rozpore so zákonom, ak nadriadený súd za situácie, keď súd prvej inštancie posúdi námietku zaujatosti tak, že na ňu prihliadne, a predloží ju nadriadenému súdu na meritórne rozhodnutie, opätovne rozhoduje o procesnej otázke, či sa námietka zaujatosti mala, alebo nemala nadriadenému súdu na meritórne rozhodnutie predkladať. Krajský súd tým, že meritórne nerozhodol o námietke zaujatosti sťažovateľa (hoci to bolo jeho povinnosťou podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Civilného sporového poriadku), zasiahol do označeného ústavného práva sťažovateľa.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa [redacted] (...) dané čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (v zmysle prípisu

datovaného 18.6.2016) o tom, že meritórne nerozhodol o námietke zaujatosti (vznesenej sťažovateľom podaním zo dňa 23.6.2016 vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12C 27/2014, porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Krajského súdu v Bratislave rozhodnúť o námietke zaujatosti uplatnenej sťažovateľom podaním datovaným 23.6.2016 vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 12C 27/2014.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 217,16 € (slovom dvesto sedemnást' eur a šesťnásť eurocentov) na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária SLÚKA a partneri, s. r. o., do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Z prípisu krajského súdu č. k. 4 NcC 50/2016-227 z 18. júna 2016 (ide zrejme o nesprávny dátum, pretože prípis musel byť v skutočnosti písaný bližšie nezistiteľného dňa v mesiaci júl 2016, pozn.) adresovaného okresnému súdu a doručeného okresnému súdu 19. júla 2016 (podľa dátumovej pečiatky okresného súdu) vyplýva, že krajský súd vracia spis bez meritórneho rozhodnutia o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom prostredníctvom jeho právneho zástupcu, v ktorej sú uvedené okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu pri vedení konania, čo zo zákona nie je dôvodom na vylúčenie sudcu (§ 49 ods. 3 Civilného sporového poriadku), kedy súd na námietku zaujatosti neprihliada a v takomto prípade sa vec nadriadenému súdu ani nepredkladá (§ 53 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu

zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ je presvedčený, že potom, ako okresný súd jeho námietku zaujatosti predložil krajskému súdu, nebol už tento oprávnený vrátiť ju bez meritórneho rozhodnutia s poukazom na to, že námietka zaujatosti nemala byť vôbec predložená na rozhodnutie, keďže okolnosti v nej uvedené spočívali v procesnom postupe sudcu pri vedení konania. V takejto situácii bol krajský súd podľa sťažovateľa povinný o námietke meritórne rozhodnúť, teda posúdiť, či zákonná sudkyňa je alebo nie je vylúčená z konania a rozhodovania v právnej veci sťažovateľa.

Podľa názoru ústavného súdu treba postup krajského súdu považovať z ústavnoprávneho hľadiska za akceptovateľný. Nejaví sa ako arbitrárny či zjavne neodôvodnený. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, neznamená sama osebe bez ďalšieho porušenie označeného ústavného práva.

Ak bol krajský súd tej mienky, že námietka zaujatosti je založená na procesnom postupe sudcu pri vedení konania, potom nepochybil, keď bez meritórneho rozhodnutia o námietke vrátil spis okresnému súdu, aby sa mohlo v konaní ďalej pokračovať. Samotná skutočnosť, že okresný súd nesprávne predložil námietku zaujatosti krajskému súdu na rozhodnutie, nezakladá oprávnenie, či dokonca povinnosť krajského súdu meritórne o takejto nespôsobilej námietke konať a rozhodnúť.

Ústavný súd považuje za potrebné osobitne zdôrazniť, že sťažovateľ v podanej sťažnosti nijako nenamieta ten rozhodujúci právny názor krajského súdu, podľa ktorého

okolnosti uvedené v námietke zaujatosti spočívajú v procesnom postupe sudcu pri vedení konania.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2016